

[Søren Olesen.]

og hvorfor mener man, at Staten gennem sine Kontorer og Embedsmænd bedre kan gøre fornuftige Indkøb end Borgerne selv? Som det ærede Medlem Hr. Nørhund fremdrog flere Eksempler paa, har Staten ikke altid haft nogen heldig Haand, naar den paa Befolkningens Vegne skulde foretage Indkøb. Tiden maa være inde til at finde Udveje for en anden Valutaordning og en anden Maade at fordele Valutaen paa. Hvis man rationerede den til de enkelte Borgere, ligesom man rationerer andre Fornødenheder, og saa lod dem henvende sig til deres Handlende og til Industrien for at faa den omsat, vilde jeg tro, at det Buk, hvormed man tidligere blev modtaget i Forretninger, vilde vende tilbage, og at noget af den Høflighed og Service, som man tidligere mødte, vilde komme igen, fordi Kunden og Forretningsmanden og Industrimanden blev stillet direkte over for hinanden og fik Lov til i Fællesskab at træffe Bestemmelse om Anvendelsen af den Valuta, der tilsikrer de enkelte Borgere deres Forbrug. Jeg synes, det vilde være paa Tide, at der fra Regeringens Side kom ikke alene nye Statsindgreb og nye Foranstaltninger, men ogsaa Forslag om en Afvikling. Vi indrømmer fra vor Side, at den højtærede Finansminister fører en forsigtig Politik, ogsaa valutamæssigt set, men — jeg vil udtrykke det saadan — vi kunde ønske, at Regeringen ikke alene tog Plads i Bremsevognen, men ogsaa en Gang imellem viste Initiativ til Afvikling af nogle af de mange Statsindgreb, vi har faaet, og som det fra alle Sider indrømmes, det er ønskeligt hurtigst muligt at komme bort fra.

Jeg vil slutte med at udtale, at hvis vi ikke kan opnaa noget Tilsagn i den Retning, men der stadig væk skal foretages nye Statsindgreb og træffes nye Ordninger, vil vi være betænkelige ved at gaa med til Optagelsen af dette Laan; maaske vil vi se os nødsaget til at stemme imod det.

Paul Holt: Det erkendes fra vor Side, at det er en absolut Nødvendighed, at der stilles en saadan Kredit som den af den højtærede Finansminister foreslaaede til Raadighed, og vi kan for vort Vedkommende give Tilsagn om at støtte det fremsatte Lovforslag. Det er oplagt, at det, det først og fremmest gælder om, er at faa de fornødne Varer ind, de, som er af særlig Betydning for hele vort Produktionsapparat. Vi nærer Tillid til, at den højtærede Finansminister, saaledes som det hidtil har vist sig, virkelig føler det som en Nødvendighed, at hele Landets Behov bliver tilfredsstillet.

Vi har ikke noget at indvende imod, at dette Lovforslag bliver gennemført.

Finansministeren (Thorvald Kristensen):

Jeg takker de ærede Ordførere for den Forstaaelse, der er vist for det foreliggende Lovforslag og derigennem for vor Dollarsituation i det hele taget.

Over for det ærede Medlem Hr. Jensen-Broby skal jeg erklære, at det netop er Tanken at anvende Kreditten til Varer af den Slags, det ærede Medlem nævnte, Kul, Olie, Bomuld, Jern, Staal og lignende Ting.

Det er rigtigt, som det ærede Medlem Hr. Christmas Møller fremhævede, at jeg ikke har kunnet give det høje Ting Oplysning om, hvordan Betingelserne for denne Kredit vil blive, jeg har kun kunnet sige, hvad Betingelserne for den sidste Kredit af samme Art var. Hvad Betingelserne for den nye vil blive kan endnu ikke siges, men som ogsaa fremhævet af det ærede Medlem skal der jo optages Forhandlinger med Rigsdagens Finansudvalg, inden endelig Afgørelse om Kredittens Optagelse træffes.

Naar det ærede Medlem Hr. Christmas Møller anstillede visse Betragtninger over vor Dollarsituation og vor økonomiske Situation i det hele taget, er jeg i det samme heldige Tilfælde som det ærede Medlem, der erklærede sig enig med mig i dobbelt Henseende; jeg er ogsaa enig med det ærede Medlem i de Betragtninger, han anstillede. Maa jeg om dette Spørgsmaal sige, at naar vi er i en saa vanskelig Valutasituation, som vi er — det staar i Øjeblikket for mig som et af Danmarks vanskeligste økonomiske Problemer —, hænger det utvivlsomt meget sammen med, at man sidste Sommer herhjemme ansaa sig for mere velhavende, end man var; man mente dengang at kunne give fri Importtilladelse for hele Sterlingomraadet, og det er en Hovedaarsag til den meget betydelige Import, vi har haft.

Som det vil være det høje Ting bekendt, har den nuværende Regering i to Omgange truffet Foranstaltninger til, i og for sig meget imod vort Ønske, at indskrænke de Muligheder, der er for Indkøb.

Jeg kan ogsaa sige, at den Finanspolitik, der føres, naturligvis maa virke i samme Retning. Medens der jo i det foregaaende Finansaar af naturlige Grunde, fordi det var det første Aar efter Befrielsen, var meget, meget store Udgifter, som ikke kunde modsvares af tilsvarende Indtægter, saaledes at der blev en Merudgift paa omkring 700 Mill. Kr. for Statskassens Vedkommende, saa er der Udsigt til, at der i indeværende Finansaar omtrent vil være